

2

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIMI
VAZIRLIGI

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI

RO'YXATGA OLINDI

TASDIQLAYMAN

B25230100408

Mirzo Ulug'bek nomidagi

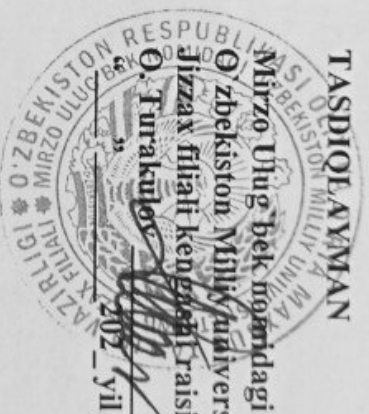
O'zbekiston Milliy universiteti

Jizzax filiali kengashi raisi

O. Turakulov

“29” 06 2022 yil

2022_yil

**BIZNES ETIKASI
FAN DASTURI**

Bilim sohasi: 200000 - Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta'lim sohasi: 230000 - Iqtisodiyot
Ta'lim yo'nalishi: 5230100 - Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Umumiy o'quv soati	120 soat	
Ma'ruza	30 soat	(6-semestr 30 soat)
Amaliy mashg'ulot	30 soat	(6-semestr 30 soat)
Mustaqil ta'lim	60 soat	(6-semestr 60 soat)

Fan dasturi Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali Kengashining 202_-yil "___" _____dagi ___-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:

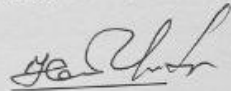
B. Muxtorov - O'zMUJF, "Ijtimoiy va iqtisodiy fanlar" kafedrasida katta o'qituvchisi.

Taqrizchi:

R. Xidoyatov — JizPI "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasida dotsenti, iqtisod fanlari nomzodi.

Fan dasturi "Ijtimoiy va iqtisodiy fanlar" kafedrasining 202_-yil "___" _____dagi ___-sonli yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet uslubiy Kengashiga muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri:

B. Nosirov

Fan dasturi "Psixologiya" fakulteti uslubiy Kengashida muhokama etilgan va filial ilmiy-uslubiy Kengashiga muhokama uchun tavsiya qilingan (202_-yil "___" _____dagi ___ - sonli bayonnoma).

Fakultet uslubiy Kengashi raisi:

N. Alimov

Fan dasturi filial ilmiy-uslubiy Kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (202_-yil "___" _____dagi ___ - sonli bayonnoma).

Filial ilmiy-uslubiy Kengashi raisi:

R. Abduraxmanov

Fan/modul kodi BIET306	O'quv yili 2022-2023	Semestr 6	ECTS – Kreditlar 4	
Fan /modul turi Qo'shimcha	Ta'lim tili O'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari	Mustakil ta'lim	Jami yuklama
	Biznes etikasi	60	60	120
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda biznes va ijtimoiy suhbatlarni qanday boshlash va davom ettirish, taqdimot uchun qanday kiyinish kerak, ziyofatda turli xil idishlardan qanday qo'rqmaslik kerak, sovg'a tanlashda qanday xato qilmaslik kerak, kim to'laydi va kim birinchi bo'lib ketadi kabi ko'plab boshqa masalalar to'g'risidagi bilimlarni shakllantirishdir. Fanning vazifasi - talabalarga o'qitish orqali ularni biznes etikasi qoidalari, biznes etikasini mohiyati va predmeti, professional etika, etik asoslarni shakllantirish tarixi, menejment etikasi, kompaniya madaniyati, ish aloqalari, biznesni ijtimoiy javobgarliklari, xizmat etiketi va makroetikani asosiy muammolari bilan yaqindan tanishtirish orqali ularga bu bilimlarni amalda qo'llash bo'yicha amaliy ko'nikmalar xosil qilishdan iborat.			
II. ASOSIY NAZARIY QISM				
2.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi.				
1- Mavzu. Etika fan sifatida. Etika fani predmeti. Inson xayotida axloq. SHaxs xarakteristikasi axloq. Jamiyat xarakteristikasida axloq. SHaxs va jamiyat birligi.				
2 – mavzu. Zamonaviy etiket. Zamonaviy etiketning xususiyatlari, uning asosiy tamoyillari. Ishbilarmonlik odob-axloq qoidalarining o'ziga xos turi sifatida. odob holatlari. Ayollar va erkaklar, xo'jayinlar va bo'ysunuvchilar: biznes muhitida odob-axloq qoidalariga bo'ysunish nuanslari.				
3-mavzu. Axloqiy xulq-atvorni shakllanishi. Dunyoqarash, axloqiy kimmatliklar, xulq-atvor. Rasmiy va boshqaruv mafkuralari. Axloqiy rivojlanish darajalari. Shaxslararo munosabatlar va ularni xulq-atvoriga ta'siri. Axloqiy kuchsizlik.				

4 - mavzu. Ish mulogotida etiket.

Salomlashish. Qo'l siqish. Vakillik. Maqtovlar. UZR. Vizitkalar. Suhbat, muzokara.

5 - mavzu. Biznes muzokaralarida etiket va protokol.

Ishbilarmonlik subhati, muzokaralar o'qobi. Ish uchrashuvlari va muzokaralarda mulogot qilish qoidalari. Muzokaralarga tayyorgarlik. Delegatsiya majlisini o'tkazish tartibi. Avtomobilida o'tirish. Xushmuomalalik bilan tashrif. Muzokaralar stoliga o'tirish.

6 - mavzu. Masofaviy kommunikatsiyalar.

Ish yozishmalarida etiket. Biznes aloqalar etiketi. Telefonda gaplashish etiketi. Mobil etiket.

7 - mavzu. Professional etika.

Professional etikaning mazmuni va predmeti. Biznes etikasi va uni xususiyatlari. Biznes etikasini asosiy konsepsiyalari. Utilitarizm nazariyasi. Deontik etika. Adolat nazariyasi.

8 - mavzu. Boshqarish etikasi

Rahbarlikni usul va uslublari. Shaxsni individual xususiyatlari va ularni boshqarish jarayonida hisobga olish.

9 - mavzu. Kompaniya etikasi va madaniyat

Korporativ madaniyatning turlari. Savdo madaniyati. Ma'muriy madaniyat. Investitsion madaniyat. Koipaniyani etik muammolari.

10 - mavzu. Ish mulogotlari madaniyati

Mulogot ijtimoiy-psixologik kategoriya sifatida. Mulogot tuzulmasining tomonlari. Kommunikativ tomon. Interfaol tomon. Perseptiv tomon. Verbal mulokot. Noverbal mulogot.

11 - mavzu. Xorijiy xamkorlar bilan ish mulogotlarini

uziga xos xususiyatlari. Xar xil mamlakatlarda ish mulogotlarini xususiyatlari: Amerika qo'shma shtatlari. Buyuk Britaniya. Fransiya. Germaniya. Italiya. Sharq mamlakatlari ish madaniyatlari: Arab davlatlari. Yaponiya. Xitoy.

12 - mavzu. Biznes etikasi va korporativ ijtimoiy

ma'suliyat.

Ijtimoiy ma'suliyat to'g'risida munozara. Korporativ ijtimoiy

13 - mavzu. Ishbilarmon etiketi

Xushmuomalalik va to'g'rilik. Kamtarlik. Punksuallik va ma'suliyatlilik. Jamoat joylarida o'zini tutish. Ish gubullarida etiket.

14 - mavzu. Ishbilarmon kishini tashqi ko'rinishi etiketi.

Erkaklarni ish bilarmonlik kiyimlari (dress - kod). Ayollarni ish bilarmonlik kiyimlari. Noverbal mulokotda tashqi ko'rinish etiketi.

15 - mavzu. Ishbilarmonlik amaliyotida etiket xolatlari.

Samolida etiket. Mehmonxonada etiket. Restoran va kafelarda etiket. Ko'rgazmalarda etiket. Restoran va kafelarda etiket. Taqdimotlarda etiket. Ishga joylashish paytidagi etiket.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

1. Etika fan sifatida.

2. Zamonaviy etiket.
3. Axlodiy xulq-atvorni shakllanishi.
4. Ish mulogotida etiket.

5. Biznes muzokaralarida etiket va protokol.
6. Masofaviy kommunikatsiyalar.
7. Professional etika.
8. Boshqarish etikasi.

9. Kompaniya etikasi va madaniyati.
10. Ish mulogotlari madaniyati.

11. Xorijiy xamkorlar bilan ish mulogotlarini uziga xos xususiyatlari.

12. Biznes etikasi va korporativ ijtimoiy ma'suliyat

13. Ishbilarmon etiketi.
14. Ishbilarmon kishini tashqi ko'rinishi etiketi.

15. Ishbilarmonlik amaliyotida etiket xolatlari.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

1. Sokratning etikasi.

2. Aflotunning etikasi.
3. Aristotelning axloqiy ta'limoti.

4. Stoiklarning etikasi.
5. Qadimgi kinitlar va epikuruchilarning etikasi.

6. Spinozaning axloqiy ta'limoti.

4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari metodlari.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadillar; • amaliy mashg'ulot (mantikiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); • guruxlarda ishlash; • taqdimotlarni kilish; • individual loyihalalar; • jamoa bulib ishlash va ximoya kilish uchun loyixalar. 	5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, taxlii natijalarni to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jayonlar haqida mustaqil mushoxada yuritish va joriy, oralq nazorat shakllarda berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat buyicha yozma ishni topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar.</p> <p>1. Ю. Ю. Петрунин, В. К. Борисов. Этика бизнеса. Учебное пособие. М.: Дело, 2000. — 280с.</p> <p>2. Горбатов А.В., Элескина О.В. Деловая этика. Учебное пособие. ГОУ ВПО Кемеровский государственный университет. Кемерово: Кузбассвузиздат. 2007 – 142 с.</p> <p>3. Каткан, М. В. Деловой этикет : учеб. пособие / М. В. Каткан, Л. С. Ли-хачева ; М-во образования и науки Рос. Федерасии, Урал. фе-дер. ун-т. – Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2017. – 168 с.</p>	7.	<p>Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>1. Грдинава, Э.А. Этика бизнеса: учебно-методическое пособие для студентов факультета экономики. / Э.А. Грдинава. - Н. Новгород. НФ ГУ-ВШЕ, 2010. - 13с.</p> <p>2. Борисова Э. Г. Элементы стиля. Принципы учебного делового письма / Э. Г. Борисова. М. : Алпина Бизнес Букс, 2009. 124 с.</p> <p>3. Желязны Д. Бизнес-презентация. Рыководство по подготовке и проведению / Д. Желязны. М. : Ин-т комплекс. стратег. исслед. (ИКСИ), 2004. 142 с. : ил.</p>
8	<p>Fan/modul uchun ma'sullar:</p> <p>B. Muxtorov – "Ijtimoiy va iqtisodiy fanlar" kafedراسi dotsenti, iqtisodiyot fanlari nomzodi.</p>	9	<p>Taqritzchilar:</p> <p>R. Xidoyatov – Jizzax politexnika instituti "Iqtisodiyot va menjment" kafedراسi dotsenti.</p> <p>M. Soy – Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti Jizzax filiali "Ijtimoiy va iqtisodiy fanlar" kafedراسi dotsenti, iqtisodiyot fanlari nomzodi</p>

3.	<p>V. Fan o'qitilishining natijalari.</p> <p>- ishbiarmonlik etikasining eng muhim axloqiy nazariyalari va asosiy tushunchalarini bilish, asosiy axloqiy tamoyillar va kategoriyalar haqida tassarurga ega bo'lish.</p> <p>- tadbirkorlik amaliyotida axloqiy masalalarni aniqlay va aniqlay olish, baholay olish axloqiy va korruptsiya nuqtai nazaridan kompaniyaning risklari, imkoniyatlarni aniqlash va axloqiy tanloving muqobil variantlari, gadrityalar to'qnashuvi sharoitida boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun axloqiy mulohazalar modellardan foydalanish; axloqiy qoidabuzarliklarni kamaytirish va korruptsiyaga qarshi kurashish uchun biznes mustaqil ravishda amalga oshirishi mumkin bo'lgan harakatlarni shakllantirish va tahtil qilish; murakkab axloqiy dilemmalar atroftida subbat qurishni bilish va ulardan foydalana olish</p> <p>- faol fuqarolik pozitsiyasini egallash qobiliyati, SHaxsiy va professional o'zini o'zi rivojlantirish istagi, boshqaruv qarorlari va harakatlarning oqibatlarini ijtimoiy mas'uliyat nuqtai nazaridan hisobga olish qobiliyati, axloqiy gadrityalarga va sog'lom tumush tarziga rioya qilish qobiliyati ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak.</p>	<p>7. Kant etikasi.</p> <p>8. Maks Veber jahon dinlarining iqtisodiy etikasi haqida.</p> <p>9. Amerika utilitarizmi etikasi (I. Bentam,).</p> <p>10. Adolat axloqiy gadrityat sifatida. Iqtisodiyotda adolat, uni baholash.</p> <p>11. Adolat nazariyasi D. Rols.</p> <p>12. Etika tarixida axloq tushunchasi.</p> <p>13. Axloqning asosiy funktsiyalari. Axloq va huquq inson xulq-atvoring tartibga soluvchisi sifatida.</p> <p>14. Qadrityalar aksiologiya va axloq fanining predmeti sifatida.</p> <p>15. Axloqiy gadrityalar, ularning o'ziga xosligi. Umminsoniy milliy axloqiy gadrityalar.</p> <p>16. Iqtisodiyotda axloqiy omil muammosi: tarix va zamonaviylik.</p> <p>17. Ishchi guruhda ishbiarmonlik munosabatlari etikasi.</p> <p>18. Ishbiarmonlik muvotot odobi, uning turli turlari va normalari.</p> <p>19. Rahbar etikasi, uning asosiy tamoyillari.</p> <p>20. Xodimlar etikasi, uning asosiy tamoyillari.</p> <p>21. Firmalar ishchilari va xodimlarining huquq va majburiyatlari: ularning axloqiy jihati.</p> <p>22. Xalqaro biznesdagi axloqiy muammolar.</p> <p>23. Tadbirkorning axloqiy fazilatlari.</p> <p>24. Korporatsiyalar va axloq.</p> <p>25. Axborot texnologiyalari, etika va biznes.</p>
----	---	---